

Het voortgezet onderwijs in de Verenigde Staten: opbouw en verschillen met Nederland

Onderwijs in Amerika is een zaak van de staat en niet van de federale overheid. Er is ook geen landelijk onderwijsprogramma of kwaliteitsbewaking zoals in Nederland. Deze brochure legt uit hoe het middelbare onderwijs in de VS in elkaar zit en welke de verschillen zijn met het Nederlandse onderwijssysteem.

Verantwoordelijkheden

Bij de verdeling van de macht in de Verenigde Staten, tussen de federale regering en de staten werd het onderwijs overgelaten aan de staten. Elke staat heeft daarom een *State Board of Education* die weer is onderverdeeld in *school districts*. Deze vallen onder het toezicht van de *superintendent of schools* en worden bestuurd door besturen die gekozen zijn door de plaatselijke bevolking. Het openbare schoolsysteem wordt voor 40% gefinancierd door de staat zelf, voor 52% vanuit plaatselijke belastingen en voor 8% door de federale regering.

De *State Board of Education* is verantwoordelijk voor toekenning van fondsen van de staat en de federale regering, de certificering van leraren en het vaststellen van de minimum- en maximum leeftijd voor leerplicht (meestal van 6 tot 16). Binnen de beleidslijnen die door de *State Boards* zijn vast gesteld, zijn de *school districts* verantwoordelijk voor het vaststellen van plaatselijke belastingen, het onderhoud van gebouwen, het bepalen van onderwijsmethodes, het aanstellen van leraren en het kopen van apparatuur. Met andere woorden: het dagelijks management van de scholen.

De VS kent ruim 27.000 *public schools* voor middelbaar onderwijs die door de staat worden gefinancierd. Daarnaast zijn er nog eens 27.000 *private schools* (dit is inclusief basisonderwijs) van allerlei niveaus en in verschillende soorten en maten. De VS heeft zo'n 16,3 miljoen leerlingen die middelbaar onderwijs volgen op een bevolking van bijna 300 miljoen mensen. Ter vergelijking: Nederland kent ongeveer 1.230 middelbare scholen. De eerste *public high school* - English High - is opgericht in 1821 en staat - na meerdere verhuizingen - in Jamaica Plains, een wijk in Boston. De regionale verschillen zijn groot. Het noordoosten staat weliswaar bekend als een zeer welvarend gebied, maar toch is Maine gemiddeld genomen de armste staat van de VS. En een stad als New Orleans - waarvan vooral de armoede heel zichtbaar werd na de orkaan Katrina kent ook zeer welvarende wijken. Door de manier van financiering van het openbaar onderwijs maakt het veel uit in welke wijk van de stad de school staat.

Verschillen *public* en *private* onderwijs

Onder basis- en middelbaar onderwijs wordt verstaan: het onderwijs aan kinderen van 6 tot 18 jaar (*grades* 1-12). De meeste kinderen gaan echter al op hun vijfde naar de

kleuterschool, gewoonlijk genoemd *kindergarten*. Op de kleuterschool ligt de nadruk op het aanleren van sociale vaardigheden. Tegenwoordig wordt er echter ook al aandacht besteed aan rekenen en taal. Daardoor heeft een kind dat naar de eerste klas (*first grade*) gaat zonder op de kleuterschool te zijn geweest, vaak een achterstand. Er bestaan ook vrij veel peuterscholen (*private nurseries* of *pre-schools*) voor 3- en 4-jarigen.

Ouders mogen zelf kiezen of ze hun kind naar een openbare school sturen waar het onderwijs gratis is, of naar een particuliere school waar schoolgeld wordt gevraagd. Ongeveer 10% van de leerplichtige kinderen gaat naar een particuliere school. Particuliere scholen hebben dezelfde structuur als openbare scholen, hoewel het onderwijsprogramma van veel onafhankelijke particuliere scholen de leerlingen meer zekerheid geeft op toelating tot een (goede) universiteit.

High schools in verschillende soorten

Zie het schema op de laatste bladzijde.

Middle schools / junior high school:

Deze duurt meestal vier jaar en is een combinatie van de laatste jaren van het basisonderwijs en de eerste twee jaar van een middelbare school. Soms ook drie jaar, te weten de eerste drie jaar van het middelbare onderwijs (12-15 jaar, 6+3+3 plan).

Senior High School

Deze omvat de laatste drie jaar van de middelbare school (15-18 jaar, 6+3+3 plan).

High school

Deze duurt meestal vier jaar, leerlingen hebben dan de eerste twee jaar op een *middle school* of *primary school* gezeten (8+4 plan.)

Public high school

De toegang tot het openbare onderwijs is net zoals in Nederland gratis en er is dus geen selectie aan de poort. *Public high schools* zijn meestal opgedeeld in *junior high* en *senior high*, soms zijn het aparte scholen in aparte gebouwen, soms zijn ze in hetzelfde gebouw ondergebracht. *Public schools* zijn afhankelijk van

staatsfinanciering en financiering door een *school district*. Elk *school district* heeft een *Board of Education* en/of lokaal bestuur. Deze besturen hebben veel invloed op het beleid en het curriculum van de scholen. Een *school district* bedient meestal een of twee steden en is volledig afhankelijk van lokaal belastinggeld: onroerend goed belasting. Deze belasting is net als in Nederland gerelateerd aan de huizenprijzen. In een duurdere wijk is de zogenoemde *property tax* veel hoger en dat betekent dat de scholen in zo'n wijk over meer financiële middelen beschikken. Om die reden zijn de suburbane gebieden zo populair bij de Amerikaanse middenklasse: een betaalbaar huis met goede scholen in de buurt. De kwaliteit van het openbaar onderwijs is afhankelijk van hoeveel geld een school district tot haar beschikking heeft en hoe goed het district is georganiseerd. Een goed georganiseerd *school district* waarvan relatief veel scholieren op goede universiteiten worden toegelaten heeft direct invloed op de huizenprijzen. Andersom heeft een slecht functionerend schooldistrict een direct negatief effect op de ontwikkeling van de huizenmarkt in die regio.

Veel gehoorde termen binnen het openbare onderwijs zijn *magnet schools*: scholen die zich toeleggen op bepaalde disciplines als *science*, *engineering* of *arts*. Deze scholen mogen wel toelatingscriteria hanteren. *Magnet schools* kom je vooral tegen in de grote steden die op die manier scholen in sociaal zwakkere wijken aantrekkelijk willen maken voor getalenteerde studenten die niet over middelen beschikken om naar een *private school* te gaan. De term *charter schools* staat voor scholen die ook financiering krijgen uit andere bronnen (privaat of publiek) en vijf jaar de tijd krijgen om te experimenteren met nieuwe onderwijsmethodes / hervormingen.

Private high school

De kosten voor een *private high school* verschillen sterk. Sommige privé-scholen willen graag bepaalde leerlingen hebben en betalen dan ook de kosten voor deze leerlingen. Er zijn echter ook sjeke *prep schools* waar scholieren worden klaargestoomd voor de beste universiteiten en die heel duur zijn. Het prijskaartje wordt verder sterk bepaald door de locatie, wat de ouders willen betalen en het vermogen van de school (*endowment*). Gemiddeld genomen zijn de uitgaven per scholier in een *private school* lager dan op *public high schools*. Slechts 25% van alle *private schools* behoort tot de elite scholen. *Private schools* hanteren elk een eigen toelatingsbeleid en met name de *prep schools* (zie hieronder) zijn zeer selectief. Slechts 10% van alle leerlingen in de VS gaat naar een *private school*. Zij hebben de keuze tussen verschillende scholen.

Preparatory schools (prep schools)

Scholen die alleen toegankelijk zijn voor zeer getalenteerde slimme scholieren. Het toelatingsbeleid is zeer selectief, de kosten zijn vaak hoog en bieden de beste voorbereiding op toelating tot de topuniversiteiten. *Preparatory schools* kunnen *boarding schools* of kostscholen zijn, waar de leerlingen intern zijn, of *day schools*.

Independent schools

Dit zijn scholen die volledig zelfvoorzienend zijn in hun financiering. De meeste *prep schools* zijn *independent*. Deze scholen krijgen geen geld van religieuze instellingen of andere maatschappelijke organisaties.

Parochial schools, Islamic schools, Jewish schools

Dit zijn scholen die naast een ouderbijdrage gefinancierd worden door religieuze instellingen. Ze ontvangen geen overheidsfinanciering en zijn daarom ook niet te vergelijken met de Nederlandse scholen op christelijke, joodse of islamitische grondslag.

Indeling van onderwijs

Hoewel een leerling officieel met 16 jaar van school mag gaan, wordt dit sterk ontmoedigd. De meeste leerlingen blijven op school tot ze 18 zijn en maken het hele programma af. De structuur van het onderwijsprogramma is per klas min of meer hetzelfde dus hoeft een leerling die van het ene district naar het andere verhuist geen problemen met het schoolwerk te krijgen. Gebruikelijke vakken op basisscholen zijn: lezen, schrijven, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer, kunst, muziek, natuurwetenschappen, verzorging en gymnastiek. In de hoogste klassen wordt tegenwoordig ook les in vreemde talen gegeven. Er bestaan ook *middle schools*, waar je de laatste twee jaar basisonderwijs en de eerste jaar middelbaar onderwijs volgt en dan naar een *junior high school* of vierjarige *high school* gaat. Op *middle schools* heb je minder keuzevrijheid en volg je een vaststaand curriculum.

Curriculum

Op de *high school* worden veel verschillende vakken gegeven waaruit de leerling zelf een pakket kan samenstellen. Engels en maatschappijleer zijn verplicht voor iedereen tot en met *grade 12*. Vakken als verzorging, gymnastiek, wiskunde, natuurwetenschap en een vreemde taal zijn meestal verplicht in de eerste twee jaar van *high school*. Al naar gelang hun toekomstplannen kiezen de leerlingen verder nog andere vakken. Als ze naar *college* of universiteit willen, kiezen ze bijvoorbeeld vakken die de nadruk leggen op academische vorming (biologie, scheikunde, natuurkunde), wiskunde (algebra, meetkunde, trigonometrie, kansberekening), vreemde talen, Engels en maatschappijleer. Veel leerlingen nemen ook praktische vakken als typen, boekhouden en computercursussen. Het is ook vaak mogelijk om technische vakken te volgen. Sommige scholen hebben *advanced placement* vakken waar de leerlingen studiepunten voor kunnen krijgen die meetellen voor hun universitaire opleiding als ze het vak goed afronden. Naast verplichte onderdelen is er veel ruimte voor keuzevakken. Afhankelijk van de financiële situatie van de school kan dat uiteenlopen van *visual arts* (film, foto, tekenen en schilderen), *performing arts* (muziek, drama), computers, sport, *publishing* (journalistiek, jaarboek) of vreemde talen.

Grades en cijfers

In Amerika wordt de middelbare school niet afgesloten met een landelijk eindexamen zoals bijvoorbeeld de Britse *General Certificate of Education O and A levels* of het Nederlandse VMBO-, HAVO- en VWO-examen. De beoordeling vindt gedurende het hele jaar plaats. Leerlingen worden beoordeeld op een schaal van A (*excellent*) tot en met F (*fail*) of op een schaal van 1 tot 100. De eindcijfers van de leerlingen worden berekend aan de hand van cijfers voor toetsen, deelname in de klas, huiswerk, werkstukken en projecten. Ze krijgen vier keer per jaar een rapport. De school houdt een dossier of *transcript* bij met alle vakken, cijfers

en andere belangrijke informatie. Als ze *grade 12* goed afronden krijgen ze een *high school* diploma. Als een leerling naar de universiteit wil moet er een kopie van het *transcript* opgestuurd worden. Ook moet de leerling in de laatste twee jaar van *high school* de *Scholastic Assessment Test (SAT)* doen. Dit is een algemene vaardigheidstest die door een onafhankelijke organisatie ontwikkeld is. De test wordt een aantal keren per jaar afgenomen en leerlingen kunnen zelf kiezen wanneer ze de test willen doen. De test is met name bedoeld om academische vaardigheden te testen. De uitslag is van invloed op de toelating tot een universiteit.

Verschillen tussen Amerikaanse en Nederlands voortgezet onderwijs

Het Nederlandse beeld van de Amerikaanse *high school* wordt in sterke mate bepaald door de vele Amerikaanse films en televisieseries die er opgenomen zijn. Maar er zijn natuurlijk grote verschillen tussen een school in Beverly Hills en een school midden in Kentucky. De verschillen tussen het Nederlandse en het Amerikaanse voortgezet onderwijs zijn eveneens behoorlijk groot.

Eén niveau

Een heel belangrijk verschil is dat alle leerplichtige leerlingen op middelbaar onderwijsniveau in Amerika naar één type school gaan, waar een deel van het curriculum voor iedereen verplicht is en een deel gekozen kan worden. In Nederland kies je aan het einde van de basisschool voor een vervolgonderwijs, in Amerika maak je een keuze voor verschillende vakkenpakketten op de *high school* en kun je voor meer beroepsgerichte of voor meer academische vakken kiezen.

De school als ‘total institution’

Een ander belangrijk verschil is dat er op een Amerikaanse *high school* zeer veel activiteiten plaatsvinden, ook buiten de lessen, zoals sport, theater e.d. In Nederland is dat niet of veel minder het geval en bedrijf je een sport eerder in verenigingsverband. Amerikaanse scholen hebben daardoor veel meer het karakter van een *total institution*, dus een instelling die sterk het leven van het individu bepaalt. Amerikaanse leerlingen voelen zich daardoor ook veel meer verbonden met de school die ze bezoeken dan in Nederland het geval is. Dit wordt natuurlijk sterk bevorderd doordat de school eigen sportteams heeft, en de trots op de eigen school op allerlei manieren wordt aangemoedigd. Dit zet zich voort op de universiteit, waardoor de student een sterk gevoel van verbondenheid krijgt met zijn alma mater, vaak resulterend in financiële steun aan de instelling die men heeft bezocht. Ook dit is een tamelijk onbekend fenomeen in Nederland.

Meer orde

Op Amerikaanse *high schools* heerst over het algemeen veel meer discipline. Een docent heeft meer gezag en autoriteit dan in Nederland, waar de verhoudingen egalitair zijn. Dit komt voort uit de manier waarop de Amerikaanse samenleving is georganiseerd: in veel sterkere mate dan Nederland zelfregulerend. Om die reden hebben docenten maar ook bijvoorbeeld politieagenten veel meer gezag. Er wordt ook veel strenger opgetreden tegen alcoholgebruik, drugs etc. buiten

schooltijd. Scholen nemen ook steeds meer drastische maatregelen om wapenbezit tegen te gaan.

Geen standaard eindniveau wel rankings

In de VS is de vooropleiding van grote invloed op de toelating tot de universiteit. Jaarlijks worden *rankings* gepubliceerd die aangeven welke de beste scholen zijn. Een goede middelbare schoolopleiding biedt grotere kans op toelating tot een goede universiteit. In de VS is geen standaard eindniveau; er is geen centrale eindtoets zoals in Nederland het eindexamen. Het eindniveau in de VS is op elke school verschillend. Scholieren van openbare scholen in sociaal zwakkere wijken blijken lastig toelating te krijgen tot universiteiten. Eén van de maatregelen om die kans te vergroten is de *No Child Left Behind Act* die ervoor moet zorgen dat scholen hun leerlingen kunnen testen op verschillende vaardigheden om vroegtijdig lacunes in kennis op te kunnen sporen.

Verdere informatie

Amerikaans Ministerie van Onderwijs

<http://www.ed.gov>

National Association of Secondary School Principals

www.nassp.org

Education Week

<http://www.edweek.org>

Lijst met *school districts*

http://en.wikipedia.org/wiki/Lists_of_school_districts_in_the_United_States

Vakverenigingen:

American Historical Association

<http://www.historians.org>

Association of American Geographers

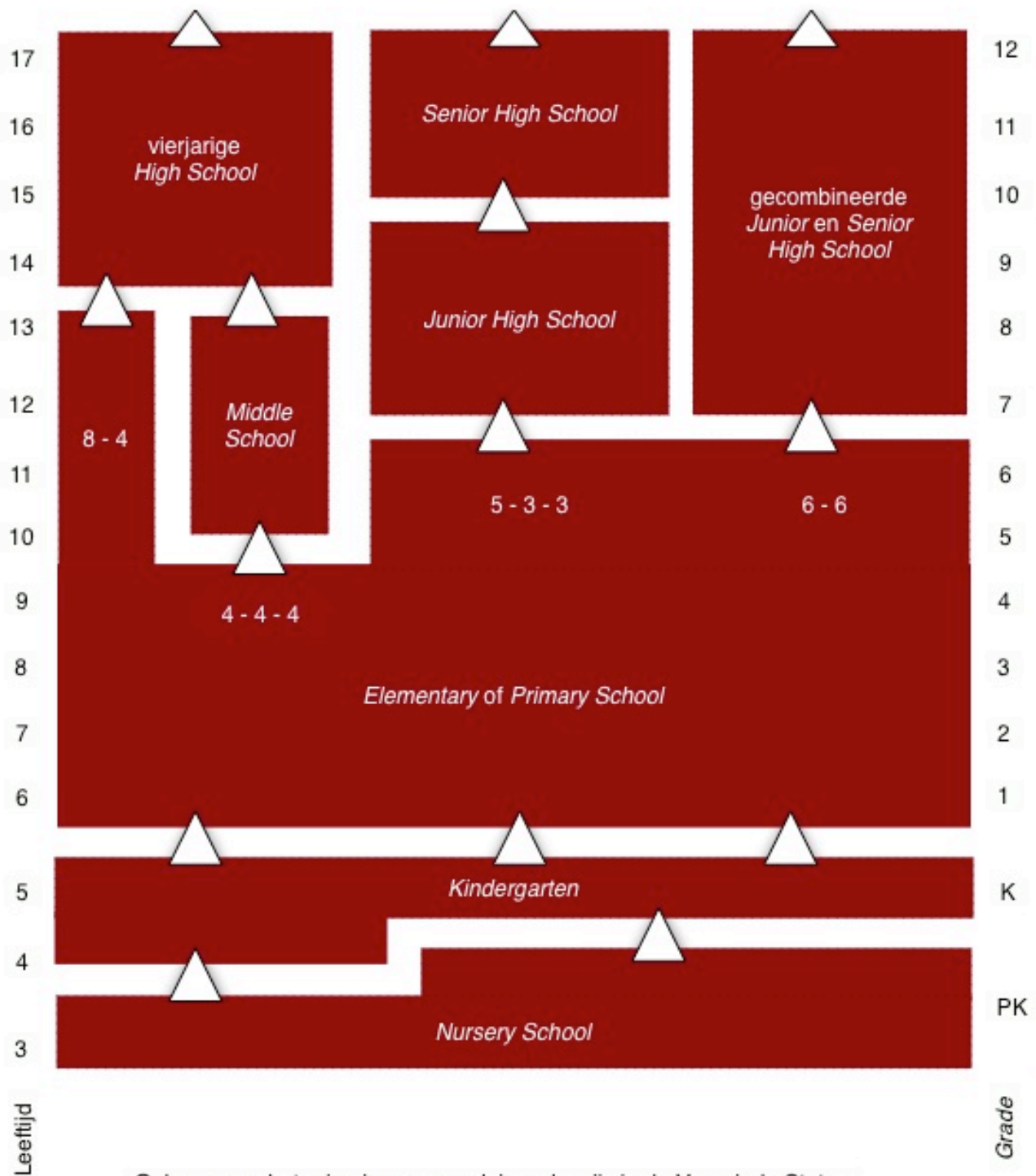
<http://www.aag.org>

National Council of Teachers of Math

<http://www.nctm.org>

National Council of Teachers of English

<http://www.ncte.org>

Opbouw van het primair en secundair onderwijs in de Verenigde Staten

Bron: U.S Department of Education